

# CLASA A IX A - BAREM.

**SUB 1.** Fie  $k$  cercul înscris în  $\triangle ABC$  și  $\triangle A_1B_1C_1$  și  $I$  centrul lui. Inversiunea de pol  $I$  și de cerc  $k$  transformă dreptele  $AB, BC, CA$  tangente lui  $k$  în cercuri egale, tangente interior lui  $k$ , având diametrele  $IC', IA', IB'$ , unde  $A', B', C'$  sunt punctele de tangență cu cercul  $k$  ale dreptelor menționate (2 puncte). Cele trei cercuri se retinaie din nou câte două în transformatele prin inversiune ale punctelor  $A, B, C$ . Cercul care trece prin aceste puncte este transformatul cercului  $\Delta$  (2 puncte). Nu este egal cu cercurile de diametre  $IA', IB', IC'$ , conform problemei piesei de 5 lei a lui Titeica. Considerații analoge au loc pentru  $\Delta_1$  (1 punct). În ipoteza  $\Delta \subset \Delta_1$ , prin inversiune se obține  $t(\Delta_1) \subset t(\Delta)$ , unde  $t(X)$  reprezintă transformatul cercului  $X$ . Cum  $t(\Delta_1)$  și  $t(\Delta)$  sunt egale ca diametru,  $t(\Delta_1) = t(\Delta) \Rightarrow \Delta_1 = \Delta$  (2 puncte).

**SUB 2** NU. Presupunem prin absurd că o astfel de configurație există. Fie  $\alpha = \angle P_1 P_0 P_2$ ,  $\beta = \angle P_2 P_0 P_3$ ,  $\gamma = \angle P_3 P_0 P_1$ . Avem  $\alpha + \beta + \gamma = 360^\circ$  și cel mult unul este ascuțit (2 puncte). Fie  $\beta = \min\{\alpha, \beta, \gamma\}$ . Dacă  $\overrightarrow{P_2 P_0} + \overrightarrow{P_0 P_3} = \overrightarrow{P_0 M}$ , atunci  $M$  se află în interiorul unghiului lui  $P_2 P_0 P_3$  (2 puncte). Unghiul  $P_1 P_0 M$  este mai mare sau egal cel puțin decât unul din unghiurile  $\alpha$  sau  $\gamma$ . (2 puncte). Ambele unghiuri  $\alpha$  și  $\gamma$  sunt obtuze, deci  $\angle P_1 P_0 M > 90^\circ$ , contradicție (1 punct).

**SUB 3** Cu  $u_1 \leq u_2 \leq \dots \leq u_n$ , demonstrăm prin inducție după  $k$ :  $u_k \leq n^{2^{k-1}}$  (1 punct)

Cazul  $k=1$  (1 punct)

Presupunem  $u_i \leq n^{2^{i-1}}$ , pentru  $1 \leq i \leq r-1$ .

$$0 < 1 - \sum_{i=1}^{r-1} \frac{1}{u_i} = \sum_{i=r}^n \frac{1}{u_i} \leq \frac{n-r+1}{u_r} \leq \frac{n}{u_r} \quad (2 \text{ puncte})$$

$$\begin{aligned} u_r &\leq n \left( 1 - \sum_{i=1}^{r-1} \frac{1}{u_i} \right)^{-1} = n \cdot \left( \frac{n}{u_1 \dots u_{r-1}} \right)^{-1} \leq n \cdot \left( \frac{1}{u_1 \dots u_{r-1}} \right)^{-1} \\ &= n u_1 \dots u_{r-1} \leq n^{2^{r-1}} \quad (3 \text{ puncte}) \end{aligned}$$

**SUB 4**  $(x, y) = k, m = \frac{x}{k}, n = \frac{y}{k} \Rightarrow \left\lceil \frac{km}{n} \right\rceil m = kn + 1 + \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor$  (1 punct)

Dacă  $m \leq n \Rightarrow \left\lceil \frac{km}{n} \right\rceil m \leq \left\lceil \frac{kn}{n} \right\rceil n = kn < kn + 1 + \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor$  (F), deci

$m \geq n+1$  (1 punct)

Dacă  $m \geq n+2 \Rightarrow \left\lceil \frac{km}{n} \right\rceil m \geq \left\lceil \frac{k(n+2)}{n} \right\rceil (n+2) = (k + \left\lceil \frac{2k}{n} \right\rceil)(n+2) \geq (k+1)(n+2) > kn + 2 + k + n \geq kn + 2 + 2\sqrt{kn} > kn + 1 + \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor$  (F), deci  $m \leq n+1 \Rightarrow m = n+1$  (1 punct)

Ec. devine:  $(k + \left\lceil \frac{k}{n} \right\rceil)(n+1) = kn + 1 + \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor$ . Dacă  $n < k$ , atunci  $\left\lceil \frac{k}{n} \right\rceil \geq 2$  și  $kn + 2 + k + 2n = (k+2)(n+1) \leq (k + \left\lceil \frac{k}{n} \right\rceil)(n+1) = kn + 1 + \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor < kn + 2 + 2\sqrt{kn} \leq kn + 2 + k + n \Rightarrow n < 0$  (F), deci  $n \geq k$  (1 punct)

$n \geq k \Rightarrow \left\lceil \frac{k}{n} \right\rceil = 1 \Rightarrow (k+1)(n+1) = kn + 1 + \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor \Rightarrow k+n = \lfloor 2\sqrt{kn} \rfloor$ .

$\Leftrightarrow k+n-1 < 2\sqrt{kn} \leq k+n$  (1 punct)  $\Leftrightarrow (\sqrt{n} - \sqrt{k})^2 < 1 \Leftrightarrow$

$(\Rightarrow) \sqrt{n} - \sqrt{k} < 1 \Leftrightarrow n < (\sqrt{k} + 1)^2 \Leftrightarrow n \leq k + \lfloor 2\sqrt{k} \rfloor$  (1 punct)

$x = (n+1)k, y = nk, k \leq n \leq k + \lfloor 2\sqrt{k} \rfloor$ , deci

$N(k) = \lfloor 2\sqrt{k} \rfloor + 1$  (1 punct)

# CLASA A X A - BAREME

**SUB 1** Numărul este  $a_{2m,2n} \cdot a_{m,n}$ , unde  $a_{m,n} = \frac{(2m)!(2n)!}{m!n!(m+n)!}$  (1 punct)

$$a_{m,n-1} + a_{m-1,n} = 4a_{m-1,n-1} \quad (3 \text{ puncte})$$

$a_{m,n} \in \mathbb{N}$ , prin inducție după  $n$  (3 puncte)

**SUB 2** Fie  $A_k(\mathbb{Z}_k)$ ,  $M(\mathbb{Z})$ ,  $N((n-1)\mathbb{Z})$  (2 puncte)  $|\mathbb{Z}_k|=1$

$$|\mathbb{Z}_k|/|\mathbb{Z}+\mathbb{Z}_k| = |1+\mathbb{Z}\mathbb{Z}_k| = |\mathbb{Z}+\mathbb{Z}_k|, \quad |\mathbb{Z}_k - (n-1)\mathbb{Z}| = |\mathbb{Z}_k|/|\mathbb{Z}_k - (n-1)\mathbb{Z}| = |1 - (n-1)\mathbb{Z}\mathbb{Z}_k| \quad (2 \text{ puncte}),$$

deci e suf:  $\sum |1+\mathbb{Z}\mathbb{Z}_k| \leq \sum |1 - (n-1)\mathbb{Z}\mathbb{Z}_k|$

Avem:  $\frac{1}{n-1} \sum_{m \neq k} |1 - (n-1)\mathbb{Z}\mathbb{Z}_m| > \frac{1}{n-1} \cdot \left| \sum_{m \neq k} (1 - (n-1)\mathbb{Z}\mathbb{Z}_m) \right| = |1 + \mathbb{Z}\mathbb{Z}_k|$

(2 puncte)  $\sum |1 + \mathbb{Z}\mathbb{Z}_k| \leq \frac{1}{n-1} \cdot \sum_{m \neq k} |1 - (n-1)\mathbb{Z}\mathbb{Z}_m|$

$= \sum |1 - (n-1)\mathbb{Z}\mathbb{Z}_k| \quad (1 \text{ punct})$

SUB 3

$$x \rightarrow x+z: f(x+y+z) - f(x+z)f(y) - d \sin(x+z) \sin y = 0$$

$$y \rightarrow y+z: f(x+y+z) - f(x)f(y+z) - d \sin x \sin(y+z) = 0. \quad (2 \text{ puncte})$$

$$\Rightarrow f(x)f(y+z) - f(x+z)f(y) + d \sin x \sin(y+z) - d \sin(x+z) \sin y = 0 \quad (1 \text{ punct})$$

$$f(x)[f(y+z) - f(y)f(z) - d \sin y \sin z] + f(x)f(y)f(z) + d f(x) \sin y \sin z - [f(x+z) - f(x)f(z) - d \sin x \sin z]f(y) - f(x)f(y)f(z) - d f(y) \sin x \sin z + d \sin x \sin(y+z) - d \sin(x+z) \sin y = f(x)f(y+z) - f(x+z)f(y) + d \sin x \sin(y+z) - d \sin(x+z) \sin y = 0. \quad (1 \text{ punct})$$

$$d f(x) \sin y \sin z + d \sin x \sin(y+z) - d f(y) \sin x \sin z - d \sin(x+z) \sin y = f(x)[f(y+z) - f(y)f(z) - d \sin y \sin z] + f(x)f(y)f(z) + d f(x) \sin y \sin z - [f(x+z) - f(x)f(z) - d \sin x \sin z]f(y) - f(x)f(y)f(z) - d f(y) \sin x \sin z + d \sin x \sin(y+z) - d \sin(x+z) \sin y + f(x)[-f(y+z) + f(y)f(z) + d \sin y \sin z] + f(y)[f(x+z) - f(x)f(z) - d \sin x \sin z] = 0 \quad (1 \text{ punct})$$

$$y = z = \pi/2 \Rightarrow f(x) - f(\pi/2) \sin x - \cos x = 0 \quad (1 \text{ punct}) \quad | \quad f(\pi) = -1 \quad (x = \pi)$$

$$\text{si } f(\pi/2) = f(\pi) - d = -d - 1 \quad (x = y = \pi/2) \Rightarrow f(\pi/2) = \pm \sqrt{-d-1} \quad (1 \text{ punct})$$

$$f(x) = c \sin x + \cos x \text{ sau } f(x) = -c \sin x + \cos x, \text{ unde } c = \sqrt{-d-1}.$$

SUB 4 a)  $x^2 \equiv 0, 1, 4 \pmod{8}$  (1 punct)  $|$   $ax^2 + by^2$  nu poate lua ca valori toate resturile modulo 8 (3 puncte)

$$b) \quad a = b = 1, c = -1 \text{ sau orice exemplu corect} \quad (1 \text{ punct})$$

$$2w+1 = f(0, w+1, w) \quad (1 \text{ punct})$$

$$2w+2 = f(1, w+1, w) \quad (1 \text{ punct})$$

# CLASA A XI-A - BAREME

**Sub 1** | Demonstrăm că  $(1/x_n)_{n \geq 1}$  este convergent.

$$1/x_{n+1} - 1/x_n \leq y_{n+1} \quad (1 \text{ punct}) \quad \left| 1/x_n - 1/x_1 = \sum \left( \frac{1}{x_{k+1}} - \frac{1}{x_k} \right) \right.$$

$$\leq y_2 + y_3 + \dots + y_n \Rightarrow (1/x_n)_{n \geq 1} \text{ este mărginit } (2 \text{ puncte})$$

$$\frac{1}{x_n} - (y_1 + \dots + y_n) \leq \frac{1}{x_{n-1}} - (y_1 + \dots + y_{n-1}) \Rightarrow z_n = \frac{1}{x_n} - (y_1 + \dots + y_n)$$

$$\text{este descrescătoare } (2 \text{ puncte}) \quad \left| (z_n) \text{ este mărginit, deci} \right.$$

$$\text{convergent } (1 \text{ punct}) \Rightarrow (1/x_n) \text{ convergent } (1 \text{ punct})$$

**Sub 2**  $x_3 = \frac{2}{3}, x_4 = \frac{9}{14}, x_5 = \frac{11}{17}, \dots$

cu  $|2 \cdot 14 - 3 \cdot 9| = 1, |9 \cdot 17 - 11 \cdot 14| = 1.$

Dacă  $x_{i-1} = \frac{p}{q}, x_i = \frac{s}{t}$  sunt cu  $|pt - qs| = 1$ , atunci  $|s(q+t) - t(p+s)| = 1$ , deci se obțin noi numere fracții reducibile (2 puncte)

Prin inducție:  $x_n = \frac{2F_{n-2} + 9F_{n-1}}{3F_{n-2} + 14F_{n-1}},$

$n \geq 5$  (2 puncte), unde  $F_n = \frac{1}{\sqrt{5}}(w^n - \bar{w}^n)$  este șirul lui

Fibonacci,  $w = \frac{1}{2}(1 + \sqrt{5})$  (1 punct) | De aici,

$\lim x_n = (2 + 9w) / (3 + 14w).$  (2 puncte)

**Sub 3**  $(x_n)$  convergent (numai) pentru  $t=0, t=\frac{1}{a}$  (1 punct)

Dacă  $t \in \mathbb{R} \setminus (0, \frac{1}{a})$ , atunci  $f^{[2]}(t) < f(t)$  (1 punct) Prin  
inducție,  $f^{[n]}(t) < \dots < f^{[2]}(t) < f(t) < 0$  (1 punct), deci  
 $(x_n)$  divergent (1 punct) Fie  $0 < t < 1/a$ . Rezultă că  
 $0 < f(t) \leq \frac{1}{4a}$  (1 punct) Fie  $N \in \mathbb{N}^*$ ,  $\frac{1}{2Na} < f(t)$ . Cum  $f$   
este crescătoare pe  $(0, \frac{1}{4a}]$ , avem:  $f^{[2]}(t) > f(\frac{1}{2Na}) =$   
 $= \frac{2N-1}{4N^2a} > \frac{1}{(2N+2)a}$  (1 punct) Prin inducție:  $f^{[n]}(t) > \frac{1}{(2N+2n-2)a}$   
și prin comparație cu seria armonică,  $(x_n)$  diverge (1 punct)

**Sub 4** Pentru  $n \in \mathbb{N} - \{1, 2, 3, 4, 6\}$ , avem  $\varphi(n) \geq 4$  (1 punct)

Fie  $1, k, n-k, n-1$  numere prime cu  $n$ . Avem  $1 \leq a_{ij} < n$ ,  
pentru  $i=1, k, n-k, n-1, j=1, 2, \dots, n-1$ , și rezultă:

$$a_{1,j} + a_{n-1,j} = n \quad \text{și} \quad a_{1,n} + a_{n-1,n} = 2n \quad (2 \text{ puncte})$$

$$a_{k,j} + a_{n-k,j} = n \quad \text{și} \quad a_{k,n} + a_{n-k,n} = 2n \quad (2 \text{ puncte})$$

pentru  $j=1, 2, \dots, n-1$ . De aici,  $\det A_n = 0$ , oricare ar fi  
 $n \in \mathbb{N} - \{1, 2, 3, 4, 6\}$  și concluzia (2 puncte)



CLASA A XII-A - BAREME

SUB 1 Limita este  $ag(0)$ . Fie  $\varepsilon > 0$ ,  $M = \max_{0 \leq x \leq a} |g(x) - g(0)|$ .  
 $\exists \delta_\varepsilon > 0$  cu  $|g(x) - g(0)| < \varepsilon$ ,  $x \in [0, \delta_\varepsilon]$  (1 punct)

Cum  $f(x) \leq f(a-\varepsilon) < 1$  pentru  $x \in [0, a-\varepsilon]$  și din  $f^n(a-\varepsilon) = 0$ , avem  
 $0 \leq f^n(x) < \delta_\varepsilon$ ,  $n \geq n_0$  (2 puncte).

Atunci  $|g(f^n(x)) - g(0)| < \varepsilon$ ,  
 $x \in [0, a-\varepsilon]$  și  $|\int_0^a g(f^n(x)) dx - ag(0)| = |\int_0^a (g(f^n(x)) - g(0)) dx|$   
 (2 puncte)  $\leq \int_0^{a-\varepsilon} |g(f^n(x)) - g(0)| dx + \int_{a-\varepsilon}^a |g(f^n(x)) - g(0)| dx$   
 $\leq \varepsilon(a-\varepsilon) + M\varepsilon < \varepsilon(a+M)$  (2 puncte)

b) SUB 2 Fie  $B = \max_{x \in [0,1]} |f'(x)|$ ,  $g(x) = \int_0^x f(t) dt$ . Cum  $g(0) =$   
 $= g(1) = 0$ ,  $\exists \alpha \in (0,1)$  a.i.  $g'(\alpha) = f(\alpha) = 0$ . (2 puncte)

Cum  $\int_0^x f(t) dt = - \int_1^{1-x} f(1-t) dt$ , putem presupune  $\alpha \leq \frac{1}{2}$ .  
 Înlocuind eventual  $f$  cu  $-f$ , presupunem  $\int_0^x f(t) dt \geq 0$ .

(1 punct) Din  $f'(x) \geq -B$  rezultă  $f(x) \leq B(\alpha - x)$ ,  
 $\forall x \in [0, \alpha]$  (2 puncte), deci

$$\int_0^\alpha f(t) dt \leq \int_0^\alpha B(\alpha - t) dt = \frac{\alpha^2}{2} B \leq \frac{1}{8} B \text{ (2 puncte)}$$

**SUB 3** Demonstrați că  $G$  este abelian.

Fié  $f: G \rightarrow G$ ,  $f(y) = y^{-1}g(y)$ . Dacă  $f(y) = f(t)$ , rezultă  
 $y^{-1}g(y) = t^{-1}g(t) \Rightarrow ty^{-1} = g(ty^{-1}) \Rightarrow ty^{-1} = e \Rightarrow y = t \Rightarrow$   
 $f$  injectivă (2 puncte)  $\left\{ \begin{array}{l} G \text{ este finit, deci } f \text{ surjectivă,} \\ \forall h \in G, \exists x \in G \text{ a.i. } h = x^{-1}g(x) \text{ (2 puncte)} \end{array} \right\}$  Rezultă  
 $g(h) = g(x^{-1}g(x)) = g(x^{-1})x = g(x)^{-1}x = h^{-1}$  (2 puncte)  
 $g(h_1h_2) = g(h_1)g(h_2) \Rightarrow (h_1h_2)^{-1} = h_1^{-1}h_2^{-1} \Rightarrow G \text{ abelian (1 punct)}$

**SUB 4** Fié  $K = \{T \subset S \mid a, b \in T \Rightarrow ab \notin H \text{ sau } ba \notin H\}$ .  $K \neq \emptyset$   
 pt că  $T = \{s\} \in K$  (1 punct)  $\left\{ \begin{array}{l} G \text{ finit, deci există } T \in K \text{ a.i.} \\ |T| \text{ este maxim (1 punct)} \end{array} \right\}$

Presupunem prin reducere la absurd  
 că  $|T| < \frac{1}{2}|S| \Rightarrow |S \setminus T| > |T|$ . Cum  $|T|$  - maxim,  $S \setminus T \notin K$ ,  
 există  $s_1, s_2 \in S \setminus T$  a.i.  $s_1s_2 \in H$  și  $s_2s_1 \in H$  (1 punct)

$|T|$  - maxim,  $s_1 \notin T \Rightarrow T \cup \{s_1\} \notin K \Rightarrow \exists t_1 \in T$  a.i.  
 $s_1t_1 \in H$  și  $t_1s_1 \in H$ . Analog,  $\exists t_2 \in T$  cu  $s_2t_2 \in H$  și  $t_2s_2 \in H$   
 (2 puncte)  $\left\{ \begin{array}{l} t_1t_2 = (t_1s_1)(s_1^{-1}s_2^{-1})(s_2t_2) \in H \text{ și} \\ t_2t_1 = (t_2s_2)(s_2^{-1}s_1^{-1})(s_1t_1) \in H, \text{ contradicție cu} \\ t_1 \in T \text{ și } t_2 \in T \text{ (2 puncte)} \end{array} \right\}$